

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimillu Ataatsimiititaliaq
/Inatsisartut

UPA 2017/128 atornerluineq pillugu inatsisissatut siunnersuut pillugu

05-05-2017
Suliap normua
Allagaatini nr. 5312213

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Uunga: 1. Pineqaatissinneqarsimasut innuttaasut allat assigalugit akeqanngitsumik atornerluinnermut katsorsartissinnaannginnissaannik eqqarsaateqarneq pillugit ataatsimiititaliaq nassuiaaquneqarputit.

Inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqareernerata kingorna Naalakkersuisut pineqaatissinneqarsimasut atornerluisut katsorsarneqartarnissaat pillugu ajornartorsiut eqqumaffigilersimavaat, tamanna Kalaallit Nunaanni Pinerlussimasunik Isumaginnittoqarfik peqatigalugu eqqartorneqarpoq. Piffissami matumanerpiaq isumaqatigiissuteqarsimangillat. Taamaattumik Naalakkersuisut Atornerluineq pillugu Inatsisartut inatsisissaat nr. xx, xx 2017-imeersoq aappasaaneerseqarnissaanut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussaqaqarniarput. Allannguutissatut siunnersuutissami qulakkeerneqassaaq Kalaallit Nunaanni Pinerlussimasunik Isumaginnittoqarfimmik isumaqatigiissusiortoqarnissaa, taakkua pineqaatissinneqarsimasutut pillarneqartut atornerluisutut katsorsartinnissaat neqeroorutigissallugu kissaatigissappassuk.

Matumani inatsisissatut siunnersuummi § 29 atorunnaarsinneqassaaq. Inatsisissatut siunnersuummi § 29, imm. 1-imi allassimavoq "Innuttaasunik eqqartuunneqarsimasunik, katsorsartinnermik aallartinnerata nalaani isertitsivimmiittunik, atornerluinnermik katsorsaannermut aningaasartuutit Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmit akilerneqassapput".

Tamatumani isuma una tunngavigineqarpoq pineqaatissinneqarsimasut nunatsinni inissiisarfiimmiittut inissiisarfiimmiinnermik nalaanni Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup malittarisassaasa atuuttut ataannittut. Eqqartuussiviit Pinerluttunillu Isumaginnittoqarfik sulitiguneqanngillat taamaattumillu qallunaanit oqartussaaffigineqarlutik.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut paasititsissutigisinnaavaat 1992-imi atornerluisunik katsorsaaneq peqqissutsikkut sullissinnermut ilanngullugu tiguneqanngimmat.

Naalakkersuisut tamatumunnga tapullugu Nuummi inissiisarfiup matoqqasup eqqartorneqarneranut atatillugu § 20 naapertorlugu Folketingip eqqartuussiveqarnermut ataatsimiititaliaata apeqqutaa eqqaarusuppaat.

Folketingip Eqqartuussiveqarnermut ataatsimiititaliaata apeqqutaa nr. 47 (Nalinginnaasoq):

”Ministerip paasissutissiissutigisinnaavaa Nuummi inissiisarfimmut matoqqasumut missingersuutini aningaasat qanoq amerlatigisut inissinneqarsimasut imigassamik ikiaroorartumillu atuisarunnaarnissamut katsorsarnissaannut immikkoortinneqarsimanersut, taamaalilluni Herstedvesterimi inissiisarfimmi neqerooruteqartoqartarneratut imigassamik ikiaroorartumillu atuisunut katsorsaasoqarnissaanik neqeroortarnissaq periarfissaalerniassammat”.

Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmut Pisortaqarfiup apeqqummik nr. 47-mik akisinermini paasititsissutigaa maanna taamaallaat inissiisarfimmiq nutaamik sanaartornermut aningaasartuutit aalajangiiffigineqarsimasut. Ingerlatsinermit aalajangersakkat eqqartorneqanngillat. Ingerlatsinermit aalajangersakkani inissinneqarsimasunik katsorsaanermit aningaasartuutit qulakkeerneqassapput.

Aamma Folketingip Kalaallit Nunaannut Ataatsimiititaliaata apeqqutaa nr. 73-mi ima allassimasoqarpoq (Nalinginnaasoq): ”Ministerip ilimasaarutigisinnaavaa ingerlatsinermit aalajangersakkat iluanni Nuummi inissiisarfimmi matoqqasumiittut qanoq ittunik katsorsartinnissamut neqeroorfigineqartassasut, naleqq. apeqqummik 47-mut akissummi ministerip ima paasissutissiinera: ”Ingerlatsinermit aalajangersakkani inissinneqarsimasunik katsorsaanermit aningaasartuutit qulakkeerneqassapput?”

Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmut Pisortaqarfiup apeqqummik nr. 73-mik akisinermini paasititsissutigaa Pinerluttulerinermik inatsisip nutaap atuutilersinnissaanut piareersaasiornermit atatillugu kalaallit nunaanni inissiisarfinniittunut katsorsartinnermi isumaginninnermilu neqeroorutit piareersarniarlugit suleqatigiissitaliortoqarpoq. Suleqatigiissitat programvirksomhed-imik, atornerluinermik katsorsaanermit kinguaassiuutitigullu pinerluuteqarsimasunik katsorsaanermit aallarnisaasoqarnissaanik siunnersuuteqarput. Suleqatigiissitat 2009-mi juunimi inassuteqaateqarput. 2010-mi maajimi Kalaallit Nunaanni Pinerlussimasunik Isumaginnittoqarfik katsorsaanermit siunnersortimik atorfinitsitsivoq, taassumalu inissiisarfinni katsorsaalluni isumaginnillunilu suliat aalluttussaavai. Katsorsaanermit siunnersorti suleqatigiissitat siunnersuutai aallaavigalugit sulisarpog. Katsorsaanermit isumassuinnermilu suliat Kalaallit Nunaanni inissiisarfimmiittunut tamanut atuutilissapput.

Uunga: 2. Pineqaatissinneqarsimasut pisortat peqqissutsimut sullississutaannut matumani ilanngullugu kigutit nakorsaannut akeqanngitsumik atuisinnaappat?

Nuummi inissiisarfimmiq matoqqasumik pilersitsinissamut atatillugu Nuummi inissiisarfimmiq nutaami paarineqartut peqqinnissakkut sullinneqarnissaat ataavartumik ataatsimiittarnerni Danmarkimi Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup, Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup, Isumaginninnermit, Ilaqutariinnut, Naligiissitaanermit Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoqarfiup, Kommuneqarfik Sermersuup kiisalu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup akornanni eqqartorneqarpoq.

1992-imi peqqinnissaqarfiup tiguneqarnerani Sundhedsministeriet-imi suut tigummineqarnerannik nalilersuinnermit tunngatillugu aalajangiinissami peqqinnissakkut sullissinermit tunngatillugu apeqqut Danmarkimi ukununga ingerlateqqinneqarpoq: Justitsministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet aamma Statsministeriet i Danmark.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup qallunaat oqartussaasuisa inatsisitigut aalajangiinissaat utaqpeqqaarlugu apeqqut akisinnaavaa.

Uunga: 3. Nunatsinni innuttaasut allat najugaqarnissamut inuilluunniit allattorsimaffiannut nalunaarsimanissamik naammassinnissimasut akeqanngitsumik atornerluineranut katsorsartinnissamut akiliunneqarnissaannik neqerooruteqartanginnissaq siunertaava, aamma peqqinnissakkut sullississutinut allanut pineqartut taakku atuisinnaangillat?

Assersuutigalugu tassaasinnaapput sulisut imaluunniit naalagaaffimmiit aallartitat, Danmarkimiit imaluunniit naalagaaffinniit nunaniillu allaneersut nunatsinni najugaqartut najugaqarallartulluunniit assersuutigalugu politiini, sakkutuuni, eqqartuussivinni, ilinniagaqartut, ilisimatuut il.il. sulisut.

Innuttaasuni eqimattat inuit allattorsimaffiannut nalunaarsorneqarnissamut aalajangersimasumillu najugaqarnissamut piumasaqaatinik eqqortitsisut nunatsinni peqqissutsikkut sullinneqarnissamut atornerluinerumillu katsorsarneqarnissamut malittarisassat nalinginnaasut malippaat. Innuttaasut taakkua inuiaqatigiinnut ilaapput, ass. pineqaatissinneqarsimasunit inissiisarfimmi matoqqasuniittunit allaanerullutik. Pineqaatissinneqarsimasut inissiisarfimmiittut pillaatissiassaminik atuineramik nalaani Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmit oqartussaaffigineqartarput Pinerluttunillu Isumaginnittoqarfiup malittarisassiaata aalajangiinissaatitaanermullu piginnaaneqarfiata ataaniillutik.

Uunga: 4. Pineqaatissinneqarsimasunik nunatsinneersunik Danmarkimi inissinneqarsimasunut danskit allatut innuttaassuseqartut Danmarkimi najugaqartut najugaqarallartulluunniit pinerluttunik isumaginnittoqarfimmi nakkutigineqartunik nakkutigineqanngitsunilluunniit Danmarkimi peqqinnissakkut sullississutinik atuinissamut periarfissaqanngitsunik assersuutissaqarpa?

Danmarkimi peqqinnissakkut sullissineranut malittarisassat Naalakkersuisunit ilisimaqqissaarneqanngillat. Kisianni ilisimatitsissutigisinnaavara kalaallisut innuttaassusillit pineqaatissinneqarsimasut Danmarkimi inissiisarfimmiittut Danmarkimi pineqaatissinneqartunut malittarisassat ataanniimmata. Pineqaatissinneqarsimasooq Danmarkimi Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup ataani pillaatissiassaminik atuisooq napparsimalersinnaanermut sillimmasigaanermut allagartamik sungaartumik arsaarneqartarpoq. Tassa pineqaatissinneqarsimasut Sundheds- og Ældreministerietip ataanni peqqissutsimut inatsisip ataaniinnatik Justitsministerietip Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmut inatsisaasa ataanniipput.

Uunga: 5. Innuttaasut allat assigalugit nunatsinni pineqaatissinneqarsimasut akeqanngitsumik atornerluineranut katsorsartinnissaannut neqerooruteqartalernissamut naalakkersuinikkut kissaateqartoqassappat ukiumut qanoq toqqaannartumik aningaasartuuteqarnerunissaq naatsorsuutigineqarsinnaava?

Massakkuugallartoq Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup ataani pineqaatissinneqarsimasut atornerluineq pillugu katsorsarneqarnissamik pisariaqartitsinerat misissoqqissaarneqarsimangilaq.

Taamaattumik apeqqutip akinissaanut makku aalajangiisuussapput:

Pineqaatissinneqarsimasut Nuummi, Allorfiup ataani katsorsaavimmi, katsorsartittariaqassapput. Tamatuma saniatigut pineqaatissinneqarsimasut katsorsartinnerup nalaani Nuummi inissiisarfirmiittariaqassapput. Kiisalu 2015-imi akit 2017-imut kisitsisinut naleqqussakkat tunngavigalugit naatsorsukkat aningaasartuutigineqassapput, taamatutaaq sapaatit-akunnerini arfinilinni katsorsartinnerup naammassineranut agguaqatigiissillugu aningaasartuutit naatsorsorneqarput. Katsorsaavimmi uninnganngikkaluarluni katsorsarneqarneq sapaatit-akunnerinik 17-inik sivilissuseqarsinnaavoq.

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup paasititsissutigaa Nuummi inissiisarfiup nutaap ammarneqarnerata kingorna katillugit 174-it nuna tamakkerlugu inissaqartinneqassasut.

Nalinginnaasumik sapaatit-akunnerini arfinilinni katsorsartinnermut aningaasartuutit agguaqatigiissillugit tassaasarput 55.000 kr.

Inissiisarfii tamakkiisumik atornerqarneranni pineqaatissinneqarsimasut affaat atornerluineq pillugu katsorsarneqarnissamik pisariaqartitsissappata aningaasartuutit im missingerneqarsinnaapput:

Inissat 87×55.000 kr. = ukiumut 4.785.000 kr.

Uunga: 6. Katsorsaasut ilinniarsimassusiat qanoq ippa - suut piunasaqaataappat?

Inatsisit nutaaq akuerineqarpat innuttaasunik atornerluinermik ajornartorsiutilinnik katsorsaasartut tamarmik tunuliaqutaat sumilu atorfeqarnerat apeqqutaatinnagu katsorsaasutut ilinniarsimasuunissaat piunasaqaataalissaaq.

Katsorsaasutut ilinniarfik tunngaviusumik ilinniarfiuvoq, tamatumanilu eqqarsartaatsikkut pissusilersornikkullu allanngortitsiniarluni inunnik pinngitsuuisinnaajunnaarsimasumik oqaloqateqartarneq ilinniarneqartassaaq. Ataatsimut tunngaviusumik ilinniaritsinikkut katsorsaasut assigiissumik pikkoriffeqarnissaat qulakkeerneqassaaq, ullumikkummi katsorsaasut ilaat suliaminnut atatillugu teoriimut tunngatillugu killilimmik tunuliaqutaqarmata. Siunertarineqarpoq tunngaviusumik ilinniartitaaneq periutsit atornerqartartut tunngavigalugit qaffasinnerusumik pikkorissarnermillu ilalerneqassasoq, matumani pineqarput soorlu piunassuseqalersitsineq, tarnikkut ajoqutinik aqqiiniarneq, oqilisaalluni oqaloqateqarneq imaluunniit kingunerlutsitsinemik qaangiinissamut iluaqutaasumik oqaloqateqarneq.

Inatsimmi aamma piunassarineqarpoq Allorfiup ataani atornerluinermik katsorsaasarfimmi atorfinittussat ilaatigut soorlu perorsaanermi bacheloreqassasut, isumaginninnermut siunnersortiuussasut, ilinniaritsisuussasut, peqqissaasuussasut allatigullu peqqinnissaqarfiup iluani professionsbachelorit ilinniagaqassasut. Immikkut ittuni soorlu peqqissaanermi ikiortitut ilinniarsimasut atorfinitsinneqarsinnaapput.

Allorfiup katsorsaaviini eqqarsartaatsikkut pissusilersornermik allanngortitsinissaq tunngavigineqartarpoq.

Tunngaviusumik piginnaasat katsorsaannermi atorineqartarnerat bacheloritut ilinniagaqarnissamik piumasaqaammut tunuliaqutaavoq.

Katsorsaasutut ilinniarnermi piffissami sivikitsumi modulunut immikkoortiterneqarsimasumi amerlasuunik ilikkagaqartoqarnissaa qulakkeerniarlugu Allorfiup bacheloritut ilinniarsimanissaq pisariaqartutut isigaa.

Ilinniarneq katillugu tallimanik moduleqarpoq, taakkulu tamarmik ullunik 5-6 sivissuseqarput.

1. modul: Atornerluineq pillugu ilisimasat nalinginnaasut
2. modul: Piumassuseqalersitsiniarluni oqaloqateqarneq
3. aamma 4. modul: Eqqarsartaatsikkut pissusilersornermik allanngortitsiniarneq
5. modul: Ilaqutariinnik katsorsaaneq.

Ilinniartitaaneq Peqqissutsimut Aqutsisoqarfiup imerajuttunik katsorsaasartunut ilinniartitaaneraniq tunngaveqarpoq, kisianni sivisunerulluni taamaalilluni ikiaroortartunik aamma aningaasanoorajuttunik katsorsaaneq ilanngunneqarsinnaaniassammat.

Taamaattumik katsorsaasutut ilinnialerusuttut professionsbacheloritut imaluunniit peqqissaannermi ikiortitut ilinniarsimasuusariaqarput.

Taamaattoq namminersortut katsorsaaviini atorfillit professionsbacheloritut ilinniarsimanissaat piumasaqaataanniglaq. Matumani katsorsaasutut ilinniarsimaneq ilinniartitaanermit minnerpaamik piumasaqaatitut ataatsimut isigineqarpoq. Nunatsinni pingitsuisinnaajunnaarnermik katsorsaasartut namminersortut Minnesotametodep imaluunniit CENAPS-ip iluani tunngaviusumik ilinniagaqarput, bacheloritullu ilinniarsimannikkaluarluni ilinniartinnut taakkununga isertoqarsinnaavoq. Maanna namminersortunut neqerooruteqartartunut piumasarigaluarutsigu ilinniartitaanermit iserumalluni bacheloritut imaluunniit peqqissaannermi ikiortitut ilinniarsimasuunissaq katsorsaasartut namminersortut atornerluinermit katsorsaaniissamik neqerooruteqarsinnaasut ikitsuarsuannngussagalarput.

Uunga: 7. Nunatsinni ilinniarsimasut qassiuppat tamarmillu atorineqarpat?

Massakkuugallartoq atornerluisunik katsorsaasutut aqqanillit 2016-imi decembarimi ilinniarsimasutut naammassisimapput. Taakkua ilaat ataaseq Atornerluinermit iliuuseqarasuartermillu paasisimasaqarfimmi atorfinippoq, ilaat ataaseq Allorfik Sermersuumi atorfinippoq, ilaat ataaseq Katsorsaavik Nuummi atorfinippoq ataaserlu Narsami ilaqutariinnut sullissivimmi. Sinnerisa piginnaanitik atorfinimmi, pingaartumik isumaginittuqarfimmi suliffissarsiuussisarfimmi, atorpaat.

Ilinniartut nutaat 2017-imi maajimi aallartissapput. Taakkunanga sisamat Katsorsaavik Nuummi katsorsaasuupput arfinillilu Allorfikimmi katsorsaasuullutik. 2017-imi decembarimi naammassisapput. Ilinniartitaaneq aamma 2018-imi neqeroorutigineqassaaq kommunini sinneruttuni katsorsaavinni katsorsaasut atorfinitsinneqartussat eqqarsaatiginerullugit - avannaani kommunini katsorsaaviiit 2018

– 2019 pilersinneqartussat eqqarsaatiginerullugit aamma neqeroortartut namminersortut katsorsaasutik tamaasa ilinniartissinnaaniassammatigit.

Uunga: 8. Atornerluineranut katsorsaasut assigiinngitsut namminersortut amerlanerusut neqerooruteqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaa teknikkikkut periarfissaqarpa? Taamaaliornikkut namminersortut neqerooruteqartartut ataasikkaat illuatungilerniarlugit, matumani ilanngullugu atornerluineranut katsorsaasunik assigiinngitsunik amerlanerusunik neqerooruteqartarnissaap qulakkeerneqarsinnaaniassammat. Atornerluineranut katsorsaasut ataasiakkaat qanoq annertutigisumik neqerooruteqartarnissaannut killiliisoqarsinnaavoq.

”Nuna tamakkerlugu pilersaarut siunissami atornerluineranut katsorsaasarneq pillugu siunnersuut”-mi eqqaaneqarpoq assigiinngitsunik neqerooruteqassasoq innuttaasut tamarmik taamaalillutik naleqquttunik neqeroorfigineqarsinnaaniassammata. Alorfiup ammarneqannginnerani katsorsaariaaseq ataasiinnaavoq: Katsorsaavimmi Nuummi Minnesota tunngavigalugu katsorsaaneq aamma Minnesotamut ilanngullugu katsorsaaneq CENAPS. Taamaattumik innuttaasoq katsorsaatisatut neqeroorummut naleqqussartussaavoq – tassami katsorsaaneq innuttaasumut naleqqussagaanngimmat.

Neqerooruteqartartut namminersortut Minnesota tunngavigalugu katsorsaanerup saniatigut katsorsaariaatsit allat atulinngippatigit namminersortutik neqeroortartut amerlinersigut katsorsaaniissamik neqeroorutit allaanerulernaviangillat.

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup aamma Namminersortutik Oqartussat ineriartortitsineranut pilersaarusiornermullu immikkoortortaqaafiata akornanni suleqatigiilluni neqerooruteqartitsisarnermut nalunaarutaat naapertorlugu pinngitsuisinnaajunnaarnermik katsorsaasarneq pillugu neqerooruteqartitsisoqarpoq. Neqerooruteqartitsineq 2016-imi decembarimi aalajangiiffiqarpoq. Neqeroorutit akitigut pitsaassutsikkullu pitsaanerpaat tunngavigalugit nalilerneqarput. Neqeroorutini katsorsaariaatsit imminnut assingusorujussuupput - neqeroortunili toqqarneqartoq katsorsaariaatsimik CENAPS-imik atuisarami katsorsaariaatsinik amerlanerulaanik atuisarpoq. Taamaattumik akigititaq pingaartinneqarpoq.

Naalackersuisut kissaatigilluinnarpaat siunissami neqerooruteqartitsinermit namminersortut amerlanerusut katsorsaariaatsinik amerlanerusunik imalinnik neqeroortalissasut; kisianni maanna neqerooruteqartitsisarnermut nalunaarut atuuttoq naapertorlugu neqeroortut ilaannik salliutitsisoqarsinnaanngilaq. Tamanna aamma katsorsaanerup pitsaassutaata pitsaanerpaanissaanik kissaateqarnermi tulluatuussanngilaq.

Uunga: 9. Katsorsaariaatsit qanoq pitsaassuseqarpat - qassit pitsaasumik angusaqartarpat?

Katsorsaanerup sunniutai assigiinngitsumik nalunaarutigineqarsinnaallutillu piffissani assigiinngitsuni uuttorneqarsinnaapput. Katsorsaariaatsit ataasiakkaat iluanni assigiinngitsumik katsorsaanermit uuttuisoqartarpoq. Minnesota / CENAPS tunngavigalugu katsorsaanermit pinaveersaarneq anguniagarineqartarpoq,

eqqarsartaatsikkullu pissusilersornermik allanngortitsiniarnermi anguniagaq innuttaasumit aataasiakkaamit aalajangersarneqartarpoq. Assersuutigalugu innuttaasup Allorfiup sullitaata anguniagaraa neqeroorfigineqaraangami ilaannikkuinnaq ikiaroortarniarluni, taamaattoq imigassartortarunnaarniarluni.

Katsorsaanerulli sunniutaasa qanoq nalunaarsorneqarnissaanik kissaat suugaluarpalluunniit siusinnerusukkut katsorsaanermit tunngatillugu paasissutissat nalunaarutigineqartarnissaat neqerooruteqartartunut piumasarineqarneq ajornikummat taamatuttaaq katsorsarteqqittut kinaassutsiminnik isertuisarmata soorlu AA-ni ullumikkut tamanna pillugu paasissutissaateqanngilagut. Taamaattumik katsorsaasartut ullumikkut katsorsaanermit sunniutaat nalunaarutigigaangassuk pisortatigoortumik kisitsisit nalilersinnaanagillu neqerooruteqartartut assigiinngitsut sunniutaat imminnut sanillersuussinnaanngilavut.

Atornerluineq pillugu inatsimmi nutaami Naalackersuisut atornerluinermit nuna tamakkerlugu nalunaarsuiffimmik pilersitsissapput, tamatumani atornerluinermit tunngatillugu iliuuserineqartut ataatsimut nakkutigineqarnissaat siunertarineqarpoq.

Siunissami malittarineqartussat:

- Innersuuneqartut amerlassusaat taakkualu atuinerisa AUDIT, DUDIT aamma aningaasanoorajunneq pillugu apeqquiti atorlugit uuttorneqarnerat
- Katsorsartinnermik aallartittut naammassisulluunniit amerlassusaat aamma KN-ASI atorlugu misissueqqissaarneq, matumani soorlu pineqarlutik timikkut nappaatit, tarnikkut nappaatit, ilinniartitaaneq, suliffik, aningaasaqarneq, peroriartorneq, inoqatinut ilaqtanullu attaveqarneq kiisalu katsorsartinnerup aallartinnerani pinerlunneq.
- Katsorsartinnerup naammassilernerani katsorsartinnerup sunniutaasa annikinnerusumik KN-ASI-p iluani kiisalu pingaarnertut katsorsartereernerup naammassinerata kingorna qaammatit pingasut, arfinillit aqqaneq marlullu ingerlaneranni misissorneqarnerat. Tamanna minutsit 15-t miss. sivirususeqarpoq.

Katsorsaaviit katsorsaanerup nalaani katsorsaanerullu naammassinerata kingorna qaammatit arfinillit qaangiunneranni katsorsaanerup sunniutaanik misissuinissamut akisussaapput, kommunillu katsorsaasoqarnerata kingorna katsorsaanerup sunniutaasa qaammatit pingajuanni aqqaneq-aappaannilu misissornissaannut akisussaasuullutik. Aatsaat siunissami ilisimaneqarsinnaavoq katsorsaariaatsit suut sullinniakkanut kikkunnut pitsaanagerusunersut aamma katsorsaariaatsit ingerlanneqarnerisa qanorlu sivirusutigisumik sunniuteqartarnerisa assigiinngissutaat nalilerneqarsinnaassallutik.

Uunga: 10. Periaatsit suut atornerqarpat soorlu CENAPS vs Minnesota, imaluunniit alla?

Nunarsuaq tamakkerlugu ullumikkut inunntut ataasiakkaanut naleqqussakkanik katsorsaariaatsit neqeroorutigineqarnerpaasarput, matumani piumasuseqalersitsiniarneq eqqarsartaatsikkullu pissuserisamik allanngortitsineq pineqartarlutik. Periuseq taanna ilisimatuut misissuineranni katsorsaariaatsinit allanit pitsaanerulaartut nalilerneqarpoq. Periuseq sipaarnarpoq, tassami sullitat katsorsaavimmuut uninngikkaluarlutik qaammatit pingasut missaanni sapaatip-akunneranut ataasiarlutik marloriarlutilluunniit 1 tiimi orniguttarput. Periuseq taanna Allorfimmi neqeroorutigineqarpoq, taamaattoq sapaatit-akunnerini 17-18 katsorsaasoqartarluni.

Periuseq nunarsuaq tamakkerlugu atugaasorujussuaq tassaavoq Minnesota tamatumalu ineriartorteqqinnera CENAPS. Katsorsaariaatsit Minnesota aamma CENAPS eqimattakkaarluni ingerlanneqartarput. Katsorsaariaaseq Minnesota maannamut nunatsinni periutsini atorineqartutuaavoq. Tamatumani oqaluttuarisaaneq pissutaaneruvoq. Periuseq soorlu Islandimi assut atugaasorujussuuvoq, ilaatigut Kalaallit Nunaanni Savalimmiunilu nunagisami neqerooruteqartoqartanngikkallarmat innuttaasut Islandimut katsorsartikkiartortillugit aallartinneqartarnikuupput. Periuserli nuna tamakkerlugu Islandimi neqeroorutigisartakkatut atugaajunnaarpoq, maannalu eqqarsartaaseq tunngavigalugu katsorsaaneermik neqerooruteqartoqartarluni. Minnesota tunngavigalugu katsorsaaneq sapaatit-akunneri arfinillit amerlanerusulluunniit ingerlaneranni eqimattatut katsorsaatitut neqeroorutigineqartarpoq. Maanna neqeroorusiortitsinerimi katsorsaaneq sapaatit-akunnerinik arfineq-pingasunik sivilissusilik allaatigineqarpoq. Minnesota tunngavigalugu katsorsaaneq innuttaasunut ikiaroorartunik / aningaasanoorajunnermik saniatigut inooqatigiinnikkut ajornartorsuutilinnut pingaartumik iluaqutaasarmat naatsorsuutigineqarpoq Minnesota / CENAPS tunngavigalugit katsorsaaneq nunatsinni ingerlanneqassasoq. Tamatuma saniatigut katsorsaariaaseq sivilissusitsoq illoqarfinni ataavartumik katsorsaaneermik neqerooruteqarfiuneq ajortuni assut naleqquppoq.

Tamatuma saniatigut Allorfiup Danmarkimi Center for Ludomani, internetikkut katsorsaaneermik imaluunniit ulluni aqqanilinni Odensemi katsortinnermik neqeroorutigineqartarpoq, suleqatigisarpaa. Neqeroorutit taakku taamaallaat innunut qallunaatut oqalulluarsinnaasunut neqeroorutigineqartarput, naatsorsuutigineqarporli tamanna siunissami tiguneqassasoq. Suleqatigiinnermut tunuliaqutaavoq sullitat ilaat aningaasanoorajunnermik pinngitsuuisinnaajunnaarnertik pillugu immikkut ittumik katsorsarneqartariaqartarmata.

Meeqqanik inuusuttunillu katsorsaasarneq pillugu ilisimasavut tunngavigalugit naatsorsuutigineqarpoq taakkununga neqeroorutini oqaluttuarisaaseq atorlugu eqqarsartaatsikkut pissusilersornermik allannguinnissaq – aaqqissuussaasumik katsorsaariaaseq – tunngavigineqassasut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Agathe Fontain